

NME

Amstelland
Meerlanden

Informatieblad +
Docentenhandleiding
De straat van mijn school

Informatieblad

De straat van mijn school

Doelgroep	Groep 3 en 4	Kerdoel 40
Doelstelling	Spelenderwijs ontdekken en onderzoeken de kinderen wat zich afspeelt in de straat van hun school.	
Locatie	Op school en in de schoolomgeving	
Periode	Het hele jaar	
Duur	2 uur	
Het lesprogramma (kernprogramma)	<ul style="list-style-type: none"> • Je introduceert de jas in de klas (door hem op te hangen, een verhaal rond de 'gevonden' jas te vertellen, de jas buiten (in het zicht van de kinderen) op te hangen, etc. • Samen met de klas de straat van de school verkennen. • Nabespreken van de ervaringen van de kinderen. 	
Vorbereiding	Je maakt een keuze uit de opdrachten die je wilt gaan doen. Deze opdrachtkaarten stop je in de stoffen jas. De materialen die je nodig hebt voor de opdracht stop je in de linnen tas.	
Begeleiding	Je voert het programma zelfstandig uit in de klas. Afhankelijk van de gekozen straat, heb je mogelijk extra begeleiding nodig bij het uitvoeren van de buitenopdrachten.	

Attentie! Na afloop de materialen graag weer schoon en droog in de kist doen en controleren of de kist compleet is. Aan de binnenkant van het deksel vind je een lijst met de inhoud. Als spullen stuk of incompleet zijn, schrijf dit dan op het evaluatieformulier dat je mee teruggeeft met de kist.

Leerdoelen en lesschema

De straat van mijn school

Een jas als les

Dat de straat van de school zich prima leent als leeromgeving, ervaar je als je de jas aantrekt en de kinderen alle geheimen uit de jaszakken laat doorgronden.

De opdrachten gaan bijvoorbeeld over een bang vogeltje, een straatkat, een kindermeter en een heleboel dropjes...kortom, over de straat van mijn school.

De kinderen doen kennis op over elementen van de straat zoals straatmeubilair, verkeer, letters, hemelwaterafvoer enz. Bij verschillende opdrachten komen taal/ begrip en rekenen (tellen en inventariseren) aan bod. Veel opdrachten hebben een belevingsaspect, zoals het voelen, horen, beoordelen van sfeer en kleur en alles ondersteboven bekijken.

Leerdoelen

De kinderen:

- leren dat namen en functies van dingen in de straat soms met letters worden aangeduid;
- leren dat dingen in de straat specifieke kenmerken en een functie hebben;
- maken kennis met voorwerpen en diertjes die op straat 'wonen' of er terecht zijn gekomen;
- gaan samen de straat versieren;
- worden zich bewust van de veelheid auto's op straat en het gevaar dat dat met zich meebrengt;
- ontdekken dat er, zelfs in een 'grijze' straat, allemaal kleine diertjes te vinden zijn;
- leren dat 'lengte' een specifiek gegeven van een straat is;
- vormen zich een beeld van de sfeer in een straat aan de hand van kleuren;
- leren dingen vanuit een ander perspectief te bekijken;
- gebruiken hun tastzin om de straat te verkennen en ervaren dat er in een straat verschillende materialen en structuren voorkomen;
- leren door goed kijken dat alle mensen iets heel persoonlijks van hun huis maken;
- ervaren dat de straat van de school niet anoniem is;
- bekijken de straat vanuit het perspectief van veiligheid;
- kunnen verschillende geluiden in een straat. onderscheiden;
- leren dat regenwater zich een weg zoekt van het dak tot onder de grond.

Kerdoelen

De les sluit aan bij kerndoel:

- 40** De leerlingen leren in de eigen omgeving veel voorkomende planten en dieren onderscheiden en leren hoe ze functioneren in hun leefomgeving.

Leerdoelen en lesschema

De straat van mijn school

Lesschema

Lesonderdeel	Inhoud	Materiaal
Introductie	Kringgesprek	<ul style="list-style-type: none"> • Stoffen jas
Kernles	<p>Opdracht 1 Letters in de straat</p> <p>Opdracht 2 Waar zijn ze voor?</p> <p>Opdracht 3 Schatten van de straat</p> <p>Opdracht 4 Verrassing!</p> <p>Opdracht 5 Autodrop</p> <p>Opdracht 6 Het allerkleinste diertje</p> <p>Opdracht 7 Vierenvijftig kinderen lang</p> <p>Opdracht 8 Kleur in de straat</p> <p>Opdracht 9 Op z'n kop</p> <p>Opdracht 10 Sammy de straatkat</p> <p>Opdracht 11 Straatafdrukken</p> <p>Opdracht 12 De grote oranje spetter</p> <p>Opdracht 13 Op bezoek</p> <p>Opdracht 14 Een veilig plekje</p> <p>Opdracht 15 Ik sta op straat en ik hoor...</p> <p>Opdracht 16 Drupje op reis</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Potlood*, papier*, straatnaambordje en 15 letterkaarten • Opdrachtkaart 2 en 5 geplastificeerde fotokaarten • Opdrachtkaart 3 met gedicht • Stoepkrijt voor alle kinderen • Opdrachtkaart 5, stopwatch, grote zak autodrop • Opdrachtkaart 6, 10 loeppotjes • Opdrachtkaart 7 • Potlood*, papier*, ansichtkaart van gekleurd huis, 7 gekleurde kaartjes • Foto van meisje ondersteboven • Pluchen kat • Opdrachtkaart 11, wasco en papier*, afdruk van boomschors • Opdrachtkaart 12, kopie van boek 'De grote oranje spetter' • Opdrachtkaart 13 • Pluchen vogeltje • Fietsbel • Plaatje van druppel 'Drupje', 16 woordkaarten, kaart met suggesties welke weg een waterdruppel af kan leggen
Verwerking	Nabespreken van de ervaringen van de kinderen.	

*Te verzorgen door de leerkracht

Lesinhoud

De straat van mijn school

Introductie

Je kunt op verschillende manieren De straat van mijn school introduceren door:

- De jas te laten zien en het label voor te lezen. Weten de kinderen waar de jas voor is? Je legt uit dat de jas vol zit met opdrachten die over de straat van de school gaan, trekt de jas aan en neemt de kinderen mee naar buiten. Vergeet ook de grote tas met het leerlingmateriaal niet.
 - De jas in de klas te hangen en te wachten tot de kinderen hem ontdekken en vragen gaan stellen. Samen met de kinderen zoek je uit waar de jas voor bedoeld zou kunnen zijn. Het bordje: SCHOOLSTRAAT (1e opdracht) kan hierbij behulpzaam zijn.
 - De conciërge, een ouder of een stagiaire te vragen om de jas in de klas te introduceren.
 - Zelf een prachtig verhaal rondom de vondst van de jas te verzinnen.
 - De jas op een gekke plek te hangen, bijvoorbeeld buiten in een boom.
-

Vorbereiding

Het voorbereiden van het lesprogramma duurt ongeveer 1 uur. Je bepaalt zelf welke opdrachten je met de klas wilt uitvoeren. De volgende stappen kunnen je helpen om de voorbereiding soepel te laten verlopen.

- Je bekijkt de keuzeopdrachten in de handleiding.
 - Je beoordeelt ze op geschiktheid voor je klas, de straat van je school en welk doel je wilt bereiken (wil je kinderen laten ontdekken, nieuwe woorden aanleren etc.).
 - Je kiest een aantal opdrachten uit.
 - Bij enkele opdrachten is een kleine voorbereiding nodig.
 - Je haalt uit de leskist wat nodig is bij de gekozen opdracht en stopt dit in de jaszakken en de linnen tas.
 - Eventueel extra materiaal stop je in de bijbehorende linnen tas.
 - Eventueel stop je deze handleiding in de binnenzak van de jas.
 - Je hangt de jas in de klas en verstopt de leskist.
-

Lesinhoud

De straat van mijn school

Kernles

Structuur van de opdrachten

Om jou tijd en werk te besparen, vind je bij elke opdracht de volgende informatie:

In de jaszak	Welk materiaal (bijvoorbeeld opdrachtkaart 3) uit de leskist stop je in de jaszak?
In de tas	Welk materiaal voor de kinderen stop je in de linnen tas?
Tekst opdrachtkaartje	Wat staat er op het opdrachtkaartje?
Jaszak	In welke jaszakzak moet de opdracht (gewone jaszak, grote jaszak, binnenzak)?
Doel	Wat is het doel van de opdracht?
Werkvorm	Bijvoorbeeld: inventariseren, raadspel, tellen.
Groepsindeling	Gehele klas, verschillende opdrachten per duo of in groepjes.
Overig materiaal	Materiaal dat zelf verzorgd moet worden.
Geschikt voor	Welke soort straat, zoals een drukke, een rustige straat?
Bijzonderheden	Waar moet je verder op letten?
Kernwoord	Aan welk kernwoord kun je, in het kader van taalonderwijs, extra aandacht besteden?
Tijd	Duur van de opdracht

Uitvoering op straat

De opdrachten zijn zó van opzet dat ze bijna allemaal buiten op straat of op het schoolplein uit te voeren zijn. Bij een aantal opdrachten worden suggesties gegeven voor verwerking en of ze in groepjes of duo's worden uitgevoerd. Je kunt de groepsindeling vooraf maken.

Lesinhoud

De straat van mijn school

Opdrachten in de jaszak

De kinderen treffen opdrachten aan in verschillende jaszakken. Wat zij vinden is niet een van A tot Z uitgeschreven opdracht, maar een aanleiding ertoe. Soms is het een klein briefje, soms een diertje of een ansichtkaart. De reden hiervoor is dat het:

- a spannender wordt (wat doet die straatkat in de jaszak);
- b mogelijkheden aan jou en de kinderen geeft om de opdracht naar eigen inzicht in te vullen;
- c ook past bij de minder taalvaardige kinderen.

Je kunt in de handleiding lezen wat de opdracht letterlijk inhoudt. Als je de handleiding in de binnenzak van de jas opbergt kun je hier steeds opzoeken hoe de opdracht gaat. Je kunt ook de vrijheid nemen om hiervan af te wijken of in te gaan op de ideeën van de kinderen.

Verwerking

Sommige opdrachten lenen zich ervoor om na afloop nog met de kinderen in de klas te verwerken. Je kunt ook aan de kinderen vragen of ze iets nieuws gezien hebben, iets wat ze vóór deze les nog niet wisten of waar ze nooit op letten.

Je kunt ook de link maken naar de straat waar de kinderen zelf wonen. Lijkt die op de straat van de school? Heb je daar veel auto's, kleuren, schatten, enzovoort?

De straat van mijn school

1. Letters in de straat

In de jaszak	Straatnaambordje SCHOOLSTRAAT met letterkaarten
In de tas	Letterkaarten
Tekst opdrachtkaartje	-
Jaszak	Ruime zak
Doel	Kinderen leren dat namen en functies van dingen in de straat soms met letters worden aangeduid
Werkvorm	Inventariseren
Groepsindeling	Gehele klas, verschillende opdracht per duo
Overig materiaal	Vel papier met potlood per duo
Geschikt voor	Elke straat
Bijzonderheden	-
Kernwoord	Straatnaambord
Tijd	15 minuten

Voorbereiding

-

Vooraf in de klas

-

Buiten op straat

Je laat één van de kinderen het straatnaambord voorlezen. Elk duo krijgt één letterkaart en een vel papier met potlood om te 'turven'. Weten de kinderen hoe de straat van de school heet?

Zie je die letter ook ergens op een bordje? En zijn er nog meer bordjes met letters te vinden in de straat? Dat gaan we eens onderzoeken!

Je loopt met de gehele klas een route door de straat. De kinderen hebben twee aan twee een letterkaart bij zich. Telkens als ze hun 'eigen' letter tegenkomen in de straat, mogen ze een streepje zetten op hun vel papier. Letters zijn te vinden op bijvoorbeeld:

- Een brievenbus
- Voordeuren
- Verkeersborden of bushalteborden
- Een winkel of kantoor
- Stilstaande auto's

Noot: Bij deze opdracht gaan de kinderen letters tellen. Letters op rijdende auto's tellen echter niet in verband met het gevaar dat kinderen achter auto's aan gaan rennen.

Terug in de klas

Je inventariseert met de kinderen welke letter de meeste cirkeltjes heeft gekregen en dus in hun straat het meeste voorkomt. Verder praat je met de kinderen aan de hand van de volgende vragen:

- Op welke dingen staan allemaal letters?
- Waarom staan die letters er?

De straat van mijn school

2. Waar zijn ze voor?

In de jaszak	Opdrachtkaart 2 en 5 geplastificeerde fotokaarten ('straatmeubelkaartjes') met een touwtje erdoor: lantaarnpaal, put, bank, brievenbus, verkeersbord
In de tas	-
Tekst opdrachtkaartje	Op je rug, raad maar vlug
Jaszak	Gewoon
Doel	Kinderen leren dat dingen in de straat specifieke kenmerken en een functie hebben
Werkvorm	Raadspel
Groepsindeling	Gehele klas, mogelijk in groepjes
Overig materiaal	-
Geschikt voor	Elke straat
Bijzonderheden	Eventueel geschikt voor op het schoolplein
Kernwoord	Straatmeubels, lantaarnpaal, put, bank, brievenbus, verkeersbord
Tijd	10 minuten

Voorbereiding

-

Vooraf in de klas

Mogelijk behandel je het woord 'straatmeubel' vooraf in de klas. Het woord is gemakkelijker te begrijpen als je samen met de kinderen een lijst met meubels voor in huis maakt (de dingen die in huis staan) en daarnaast een lijst met straatmeubilair.

Buiten op straat

(of op het schoolplein)

Je verdeelt de 'straatmeubelkaartjes' over vijf kinderen en zorgt ervoor dat ze een poosje met de rug naar de andere kinderen gaan staan, zodat iedereen de kaartjes goed heeft kunnen bekijken, maar de dragers van de kaartjes ze zelf niet zien. Daarna mogen ze zich met hun gezicht naar de groep draaien. Nu mogen de kaartjeskinderen één voor één een vraag stellen om erachter te komen welk straatmeubel ze zijn.

Het mogen alleen vragen zijn die je met ja of nee kunt beantwoorden. Je kunt de kinderen eventueel op weg helpen met vragen:

- Ben ik lang?
- Geeft ik licht?
- Is er hier ook een in de straat?

De andere kinderen geven antwoord. Wie van de 'kaartjeskinderen' kan raden welk 'straatmeubel' hij of zij is.

Je kunt deze opdracht ook in groepjes doen, waarbij in elk groepje één kind met een kaartje zit. De 'kaartjeskinderen' kunnen eventueel rouleren door ná het raden naar een volgend groepje te gaan.

Terug in de klas

-

De straat van mijn school

3. Schatten van de straat

In de jaszak	Opdrachtk kaart 3 met gedicht
In de tas	-
Tekst opdrachtkaartje	-
Jaszak	Gewoon
Doel	Kinderen maken kennis met voorwerpen en diertjes die op straat 'wonen' of er terecht zijn gekomen
Werkvorm	Raadspel
Groepsindeling	Gehele klas
Overig materiaal	-
Geschikt voor	Elke straat, maar liefst een rustige
Bijzonderheden	Deze opdracht kan het beste niet aan het begin zitten, maar pas als de kinderen er al een beetje inzitten
Kernwoord	-
Tijd	10 minuten

Vorbereiding

-

Vooraf in de klas

-

Buiten op straat

(kan ook in de klas of op het schoolplein)

Je laat één van de kinderen de envelop uit de jas nemen en de voorkant lezen. Daarna lees je zelf steeds één gedichtje voor en laat de kinderen het laatste woord raden. Na elk geraden woord vraag je aan de kinderen hoe die schat daar op dat plekje zou zijn gekomen. Wie heeft het er neergelegd, wie is het verloren, of hoe is het er gekomen? De schatten uit het versje zijn achtereenvolgens: bloemetje, knikker, slak, sigaret, munt, mier, naald, elastiekje, tak, jijzelf).

Terug in de klas

-

De straat van mijn school

4. Verrassing!

In de jaszak	Eén stoepkrijtje
In de tas	Voldoende stoepkrijt voor alle kinderen (zelf verzorgen)
Tekst opdrachtkaartje	-
Jaszak	Gewoon
Doel	Samen de straat versieren Teken met stoepkrijt
Werkvorm	Raadspel
Groepsindeling	Gehele klas
Overig materiaal	-
Geschikt voor	Straat met een breed trottoir of het schoolplein
Bijzonderheden	-
Kernwoord	Stoep, stoeptegels, trottoir
Tijd	10 minuten

Vorbereiding

-

Vooraf in de klas

-

Buiten op straat

Laat de kinderen, na de vondst van het stoepkrijt, zelf een opdracht bedenken! Benoem eventueel, indien de kinderen een tekening op het trottoir gaan maken, de kernwoorden stoep, stoeptegels en trottoir.

Terug in de klas

-

De straat van mijn school

5. Autodrop

In de jaszak	Opdrachtk kaart 5 en een lege zak autodrop
In de tas	Een grote zak met autodrop, stopwatch
Tekst opdrachtkaartje	Voor elke auto die jullie tellen, krijgt de klas een dropje. Als je genoeg dropjes hebt voor de hele klas, mogen jullie snoepen!
Jaszak	Jaszak met autoknoopjes
Doel	Kinderen worden zich bewust van de veelheid auto's op straat en het gevaar dat dat met zich meebrengt
Werkvorm	Tellen en snoepen
Groepsindeling	Gehele klas
Overig materiaal	-
Geschikt voor	Drukke straat
Bijzonderheden	Neem voor kinderen die een (bijvoorbeeld suikervrij) dieet hebben vervangend snoepgoed mee
Kernwoord	Auto, druk, rustig
Tijd	5 minuten

Vorbereiding

Je koopt een zak autodrop en stopt die in de doos.

Vooraf in de klas

-

Buiten op straat

Jij of één van de kinderen leest de opdracht voor. Eén kind krijgt de geopende zak drop in bewaring, een ander de lege zak. Een derde kind of jijzelf houdt de tijd bij.

Telkens als er door de klas een auto geteld is, gaat er één dropje van de ene in de andere zak. Alle kinderen tellen hardop mee. Pas als er genoeg dropjes voor de hele klas in de lege zak zijn, mag iedereen gaan snoepen. Hoe lang duurde het?

(In een autoluwe straat kun je ook andere vervoermiddelen zoals fietsers en bromfietzers meetellen. Is het héél rustig, tel dan ook voetgangers mee).

Terug in de klas

Je bespreekt nog even na hoeveel auto's er in hoeveel tijd door de straat reden. Vinden de kinderen het veel? Kun je op deze straat goed en veilig oversteken?

De straat van mijn school

6. Het allerkleinste diertje

In de jaszak	Piepklein kaartje met een lieveheersbeestje erop en een tekstballonnetje én een vergrootglas
In de tas	10 loeppotjes
Tekst opdrachtkaartje	"Ik ben het allerkleinste diertje, of niet?"
Jaszak	Klein
Doel	Kinderen ontdekken dat er, zelfs in een 'grijze' straat, allemaal kleine diertjes te vinden zijn
Werkvorm	Diertjes zoeken
Groepsindeling	Gehele klas, verdeeld in groepjes van 3 of 4
Overig materiaal	-
Geschikt voor	Veilige straat met wat groen, boomspiegels e.d. Is het winter? Controleer dan even of er genoeg diertjes te vinden zijn!
Bijzonderheden	Controleer vooraf of er niet teveel hondenpoep en andere vieze dingen op het trottoir of in het groen liggen
Kernwoord	Vergrootglas, lieveheersbeestje
Tijd	15 minuten

Voorbereiding

Je stopt opdrachtkaart 6 en het vergrootglas in een jaszak. De 10 loeppotjes neem je mee in de tas.

Vooraf in de klas

-

Buiten op straat

Eén van de kinderen haalt het kaartje uit het kleine jaszakje en leest de uitspraak van het lieveheersbeestje voor. Je vraagt aan de kinderen of zij denken dat het lieveheersbeestje gelijk heeft. Welk groepje kan een kleiner diertje vinden? Elk groepje krijgt een loeppotje mee. Het vergrootglas houd je zelf.

Als alle kinderen een diertje in hun loeppotje hebben (of na een minuut of 5) zet je de zoektocht stop. Op straat óf later in de klas kijk je welk diertje het allerkleinst is. Hiervoor gebruik je het vergrootglas. Ook bespreek je met de kinderen waar de diertjes gevonden zijn (in de struiken, tussen de stenen).

Terug in de klas

Je spreekt met de kinderen af waar en wanneer de diertjes weer worden vrijgelaten (wacht niet te lang!).

De straat van mijn school

7. Vierenvijftig kinderen lang

In de jaszak	Opdrachtk kaart 7 met een berichtje uit de krant
In de tas	-
Tekst opdrachtkaartje	In Meterdam hebben kinderen een straat gemeten door hand in hand een lange slinger te maken. De straat was 54 kinderen lang. De burgemeester van Meterdam denkt dat dit de langste straat van Nederland is
Jaszak	Gewoon
Doel	Kinderen leren dat 'lengte' een specifiek gegeven van een straat is
Werkvorm	Menselijk meetlint
Groepsindeling	Gehele klas
Overig materiaal	-
Geschikt voor	Deel van een straat zonder over te steken
Bijzonderheden	Met 'straat' wordt hier, i.v.m. de veiligheid een stuk straat bedoeld tussen twee zijstraten, dus zonder over te steken
Kernwoord	Meten, lengte
Tijd	10 minuten

Vorbereiding

-

Vooraf in de klas

-

Buiten op straat

Je leest het krantenbericht voor. Mogelijk reageren de kinderen door te roepen dat hun straat langer is, of dat zij het óók kunnen. Laat de kinderen zelf uitvinden hoe ze een lange slinger kunnen maken en wat ze kunnen doen als alle kinderen 'op' zijn.

Probeer de kinderen 'uit de tent te lokken', door bijvoorbeeld te zeggen dat deze straat vast een heel stuk korter is dan die straat uit Meterdam.

Terug in de klas

Vraag aan de kinderen of zij zelf in een lange of korte straat wonen. Denken ze dat hun straat langer of korter is dan de straat van de school?

Ook kun je hen vragen op welke manieren je nog meer de lengte van een straat kunt meten. Zo maak je een overstap naar een reken/ meetles.

De straat van mijn school

8. Kleur in de straat

In de jaszak	Ansichtkaart van een kleurig huis en 7 gekleurde kaartjes
In de tas	Potloden en lege blaadjes. Deze vooraf zelf verzamelen
Tekst opdrachtkaartje	-
Jaszak	Gewoon
Doel	Kinderen vormen zich een beeld van de sfeer in een straat aan de hand van kleuren
Werkvorm	Inventariseren
Groepsindeling	Gehele klas, verschillende opdracht per groepje
Overig materiaal	Potlood en leeg blaadje per groepje
Geschikt voor	Elke straat
Bijzonderheden	-
Kernwoord	Kleurig
Tijd	15 minuten

Voorbereiding

Je neemt per groepje een potlood en een leeg blaadje mee.

Vooraf in de klas

(of buiten op straat)

Je laat de Ansichtkaart zien. Wat valt de kinderen op? Eventueel helpt je ze op weg door de kleurenkaarten te laten zien. Daarna verdeel je de klas in maximaal 7 groepjes die elk één van de kleurenkaartjes meekrijgen. Je kunt kiezen uit:

- Groep grijs
- Groep rood
- Groep groen
- Groep bruin
- Groep blauw
- Groep wit
- Groep zwart

Buiten op straat

Je maakt een wandeling en de kinderen houden bij hoeveel dingen de kleur van hun kaartje hebben. Als ze al kunnen schrijven, zetten ze de naam van die dingen op een blaadje, zo niet, dan geven ze elk voorwerp dat ze zien een kruisje. Vraag kinderen die nog niet kunnen schrijven om in elk geval twee of drie dingen te onthouden van 'hun' kleur.

Terug in de klas

Je inventariseert van welke kleur de meeste en van welke de minste dingen zijn. Vinden de kinderen het een vrolijke straat? Een gezellige of juist een saaie straat. En heeft dat met de kleuren te maken? Hoe zouden we het anders willen zien? Stel je voor dat de stoep roze was en de straat blauw met gele stippen. Eventueel kun je de kinderen een tekening laten maken van een straat met 'gekke' kleuren. Als het mogelijk is kun je ze ook met stoepkrijt de stoep op laten kleuren.

De straat van mijn school

9. Op z'n kop

In de jaszak	Kaartje waar een meisje ondersteboven hangt
In de tas	-
Tekst opdrachtkaartje	-
Jaszak	Gewoon
Doel	Kinderen leren dingen vanuit een ander perspectief te bekijken
Werkvorm	Kijken
Groepsindeling	Gehele klas
Overig materiaal	-
Geschikt voor	Elke straat, liefst met breed trottoir, of het schoolplein
Bijzonderheden	-
Kernwoord	Ondersteboven, op z'n kop
Tijd	5 minuten

Vorbereiding

-

Vooraf in de klas

-

Buiten op straat

Laat de kinderen het plaatje van het 'onderstebovenmeisje' zien. Wat valt hen op? Leg uit hoe je het beste ondersteboven kunt kijken zonder te vallen.

Terug in de klas

(of nog op straat)

Laat kinderen vertellen hoe het was om de straat op z'n kop te zien.

De straat van mijn school

10. Sammy de straatkat

In de jaszak	Een pluchen kat
In de tas	-
Tekst opdrachtkaartje	-
Jaszak	Ruime jaszak (op rug)
Doel	Kinderen gebruiken hun tastzin om de straat te verkennen
Werkvorm	Voelopdracht
Groepsindeling	Gehele klas, per duo
Overig materiaal	-
Geschikt voor	Elke straat, liefst met een breed trottoir en niet te veel poep op de stoep, of het schoolplein
Bijzonderheden	-
Kernwoord	Straatkat, voelen
Tijd	10 minuten

Voorbereiding

-

Vooraf in de klas

-

Buiten op straat

Eén van de kinderen haalt de straatkat uit de jas. Misschien steekt de staart er al een poosje uit... Je vertelt dat een kat ook in het donker de weg op straat kan vinden. Kinderen kunnen je verhaal aanvullen met ervaringen met hun eigen kat. Om de weg te vinden gebruikt een kat haar snorharen om goed te kunnen voelen.

Je legt uit dat de kinderen dat ook mogen proberen, maar dat het een opdracht is waarbij je elkaar goed moet kunnen vertrouwen. Je verdeelt de klas in duo's en legt uit dat het ene kind de ogen sluit en door het andere kind door de straat geleid wordt. Met de vrije hand kan het 'blinde' kind voelen aan muren, bomen enz. Het ziende kind laat het 'blinde' kind raden wat het voelt. Spreek duidelijke spelregels af (niet oversteken, grenzen van het te bewandelen gebied enz).

Doe dit spel maar een paar minuten en laat dan de duo's wisselen.

Terug in de klas

Vraag de kinderen hoe het voelde om niets te zien. Lukte het ze goed om te raden wat ze voelden?

De straat van mijn school

11. Straatafdrukken

In de jaszak	Afdruk van de schors van een boom
In de tas	A4'tjes, wasco (geen geel) of houtskool
Tekst opdrachtkaartje	Dit is een boomschorsafdruk. Kunnen jullie andere soorten afdrukken maken?
Jaszak	Gewoon
Doel	Ervaren dat er in een straat verschillende materialen en structuren voorkomen
Werkvorm	Afdrukken maken met wasco op papier
Groepsindeling	Gehele klas, opdracht per duo
Overig materiaal	A4'tjes per duo en wasco (geen geel) of houtskool, reserve A4'tjes
Geschikt voor	Elke straat, als het niet te hard waait of regent
Bijzonderheden	-
Kernwoord	Afdruk
Tijd	10 minuten

Voorbereiding

Je neemt per kind een A4'tje mee en een wasco-krijtje of een staafje houtskool.

Vooraf in de klas

(of buiten op straat) Je legt een A4'tje op een ribbelige achtergrond en gaat er zachtjes met een stukje wasco overheen. Je laat de kinderen goed zien hoe je het staafje wasco vasthoudt (liggend en niet te hard drukken). Nu heb je een afdruk van het ribbelige ding. Elk duo mag op straat ook een afdruk maken.

Buiten op straat

Elk duo maakt een afdruk bijvoorbeeld van:

- een stoeptegels
- een put
- een ijzeren hekje
- grind
- een lantaarnpaal
- een muur

Terug in de klas

Je verzamelt alle blaadjes en laat de kinderen raden waar de afdrukken van gemaakt zijn. De makers houden natuurlijk even hun mond!. Na afloop hang je alle afdrukken aan een lijn in de klas.

De straat van mijn school

12. De grote oranje spetter

In de jaszak	Opdrachtkaart 12
In de tas	Fotokopie van het verhaal 'De grote oranje spetter'
Tekst opdrachtkaartje	Zijn de huizen in deze straat ook droomhuizen, net als het huis van meneer Pruimelaar?
Jaszak	Gewoon
Doel	Kinderen leren door goed naar de huizen, tuintjes en ramen te kijken dat alle mensen iets heel persoonlijks van hun huis maken
Werkvorm	Verhaal en kijkopdracht/ inlevingsopdracht
Groepsindeling	Gehele klas, opdracht per duo
Overig materiaal	-
Geschikt voor	Elke straat
Bijzonderheden	-
Kernwoord	Droomhuis
Tijd	15 minuten (exclusief verhaal voorlezen)

Voorbereiding

Zorg dat je het verhaal 'De grote oranje spetter' klaar hebt liggen.

Vooraf in de klas

Lees het verhaal 'De grote oranje spetter' voor.

Buiten op straat

Je leest de opdracht voor en verdeelt de groep zó dat elk duo een 'eigen' huis heeft. Vraag de kinderen om goed naar het huis te kijken.

- Wat staat er voor het raam?
- Wat staat er in de tuin?
- Is er iets bijzonders te zien aan de deur?
- Is er iets bijzonders te zien aan het nummerbord?
- Zouden er kinderen wonen?
- Zouden er oude mensen wonen?
- Zou jij er willen wonen?

Terug in de klas

Je vraagt aan de kinderen wat ze hebben gezien. Laat ze eventueel een tekening maken van iemand die zou kunnen wonen in het huis dat ze gezien hebben (of vraag ze om het huis zelf te tekenen).

De straat van mijn school

13. Op bezoek

In de jaszak	Opdrachtkaart 13
In de tas	-
Tekst opdrachtkaartje	Ga op bezoek bij nummer ...?
Jaszak	Gewoon
Doel	Kinderen ervaren dat de straat van de school niet anoniem is
Werkvorm	Bezoek aan een bewoner
Groepsindeling	Gehele klas, of mogelijk de klas opgesplitst in 2 of 3 groepen
Overig materiaal	-
Geschikt voor	Elke straat
Bijzonderheden	-
Kernwoord	Bezoek, visite
Tijd	15 minuten

Vorbereiding

Deze opdracht vergt enige voorbereiding. Is er een straatbewoner bereid om alle kinderen te ontvangen en ze bijvoorbeeld het huis of de achtertuin te laten zien? Spreek goed af hoe laat je komt, met hoeveel kinderen en wat er wel en niet mag in het huis. Het huisnummer vul je met potlood in op het opdrachtkaartje.

Vooraf in de klas

Het leukst is het om deze opdracht als verrassing tevoorschijn te laten komen op straat. Maar misschien vind je het belangrijk om vóóraf in de klas met de kinderen gedragsregels af te spreken of groepjes in te delen als er méér bezoekadressen beschikbaar zijn.

Buiten op straat

Je leest de opdracht voor en spreekt met kinderen kort gedragsregels af. Daarna zoek je het huis dat je gaat bezoeken op.

Terug in de klas

-

De straat van mijn school

14. Een veilig plekje

In de jaszak	Pluchen vogeltje
In de tas	-
Tekst opdrachtkaartje	-
Jaszak	Gewoon
Doel	Kinderen bekijken de straat vanuit het perspectief van veiligheid
Werkvorm	Plekje zoeken waar een vogeltje veilig is
Groepsindeling	Gehele klas
Overig materiaal	-
Geschikt voor	Elke straat
Bijzonderheden	Deze opdracht is het meest geschikt in het voorjaar
Kernwoord	Veilig
Tijd	10 minuten

Voorbereiding

-

Vooraf in de klas

-

Buiten op straat

Eén van de kinderen vindt het vogeltje in de jas. Misschien kun je het vogeltje, als niemand kijkt, met het hoofdje er bovenuit laten steken. Je vraagt aan de kinderen waar het vandaan kan komen. Samen ga je op zoek naar een veilige plek voor het vogeltje. Waar moeten ze allemaal op letten?

Denk aan: katten, lawaai, hoogte, rust, in de buurt van iets eetbaars, enz. Zijn er nog andere vogeltjes te zien in de straat en waar vinden die een veilig plekje?

Misschien gaat het vogeltje uiteindelijk mee naar het schoolplein of voor een nachtje naar één van de kinderen thuis. Of nog even terug in de jas, omdat het nog geen lente is!

Terug in de klas

Je praat met de kinderen na over veilige plekjes.

Voelen zij zich veilig op straat? Op welke plekjes voel je je veilig en op welke niet?

De straat van mijn school

15. Ik sta op straat en ik hoor...

In de jaszak	Opdrachtkaart 15, fietsbel
In de tas	-
Tekst opdrachtkaartje	Welke geluiden hoor je?
Jaszak	Gewoon
Doel	Kinderen onderscheiden verschillende geluiden in een straat
Werkvorm	Luisterspel
Groepsindeling	Gehele klas
Overig materiaal	-
Geschikt voor	Elke straat of het schoolplein
Bijzonderheden	-
Kernwoord	Geluid
Tijd	10 minuten

Vorbereiding

-

Vooraf in de klas

-

Buiten op straat

Eén van de kinderen mag de fietsbel uit de jaszak halen en er even mee bellen. Kan iedereen het goed horen of is er teveel lawaai op straat? Als je goed oplet hoor je wel heel veel verschillende geluiden.

Alle kinderen gaan in een kring staan. Ze doen hun ogen dicht en proberen héél goed te luisteren. Na een minuut mogen ze hun ogen open doen.

Je doet nu een variant op het bekende spelletje 'ik ga op vakantie en ik neem mee...' door hardop te zeggen: ik sta op straat en ik hoor... (bijvoorbeeld) een auto. Hierna geef je de beurt aan een kind, die vervolgens zegt: ik sta op straat en ik hoor een auto en een....

Degen die volgt voegt weer een nieuw geluid aan het rijtje toe, tot niemand meer iets weet. Mogelijk leg je het spel even stil om nóg een keer allemaal heel goed met de ogen dicht te luisteren.

Extra leuk is het om niet te benoemen wat je hoort maar het geluid na te doen. 'Ik sta op straat en ik hoor: brrrrm, tringeling, piep, bûruuuuh... waf enz.

Terug in de klas

Je bespreekt met de kinderen de geluiden die ze gehoord hebben. Waren het fijne geluiden? Waren er geluiden waarbij je je vingers in je oren stopte?

De straat van mijn school

16. Drupje op reis

In de jaszak	Plaatje van druppel 'Drupje', 16 woordkaarten, kaart met suggesties welke weg een waterdruppel af kan leggen
In de tas	-
Tekst opdrachtkaartje	Waar ga ik naartoe?
Jaszak	Gewoon, eventueel vooraf een beetje nat gemaakt
Doel	Kinderen leren dat regenwater zich een weg zoekt van het dak tot onder de grond
Werkvorm	Levende ketting
Groepsindeling	Gehele klas
Overig materiaal	-
Geschikt voor	Elke straat, liefst met breed trottoir of op het schoolplein
Bijzonderheden	-
Kernwoord	Regenwater
Tijd	15 minuten

Voorbereiding

-

Vooraf in de klas

-

Buiten op straat

Eén van de kinderen vindt het plaatje van Drupje in de jaszak. Hij of zij leest het tekstballonnetje voor.

Je vraagt aan de kinderen of ze weten waar Drupje naartoe reist als hij op het dak is gevallen. Veel kinderen zullen een antwoord hebben, maar je stelt voor om het stapje voor stapje te doen.

Eerst valt Drupje op een dakpan. Welk kind wil even een dakpan zijn? Hij of zij krijgt van jou het kaartje met DAKPAN om. Je kijkt met de kinderen omhoog: waar zou Drupje nu terecht komen? Zodra de kinderen het woord DAKGOOT hebben geraden, krijgt een volgend kind het kaartje DAKGOOT omgehangen en geeft het kind met DAKGOOT een hand.

Via REGENPIJP komt drupje uiteindelijk in de GROND. Er is ook nog een kaartje met PUT. Weten de kinderen wat dat is? En waar gaat het water uit de PUT naartoe?

Maak ook nog een nieuwe ketting met Drupje die op STRAAT valt en via de STRAAT in de PUT komt. En een kort kettinkje van Drupje die via het GRAS in de GROND belandt. Gebruik alle kaartjes die je nodig hebt, misschien blijven er een paar over. Mogelijk zet je de kinderen in een stervorm, waarbij alle 'kettingen' uitkomen in de grond en in de hemelwaterafvoer

Terug in de klas

Laat de kinderen de kaartjes nog even omhouden en laat ze zelf nog een paar 'kettingen' maken. Of vraag aan ze om een 'grapjesketting' te maken, bijvoorbeeld van Drupje die van de put in de dakgoot springt en dan via het gras weer de regenpijp in klimt. Waarom kan dit niet in het echt?

NME
Amstelland
Meerlanden

De straat van mijn school
Docentenhandleiding

© Herziene uitgave: NME Amstelland-Meerlanden
Augustus 2020